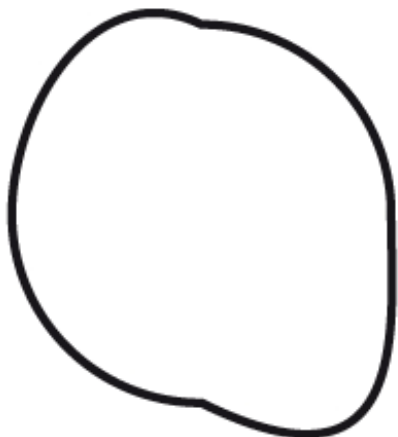

FORMÁTY TRANSFORMACE 89–09

Sedm pohledů na novou českou a slovenskou identitu

17 11 2009 – 17 01 2010

Dům umění města Brna

Tisková konference v úterý 17 11 2009 v 11 hodin

V Domě umění, Malinovského nám. 2, Brno

Vernisáž v úterý 17 11 2009 v 18.30 v Domě umění

Koncepce projektu: František Kowolowski

Kurátoři: V. Beskid, K. Císař, A. M. Chiša, M. Koleček,

M. Pachmanová, M. Polášková, T. Pospiszyl

Výstavu zaštilil Václav Havel, bývalý prezident České a Slovenské federativní republiky a České republiky, a Roman Onderka, primátor Statutárního města Brna

Cílem projektu Formáty transformace 89–09 je pomocí uměleckých a teoretických prostředků popsat a interpretovat změny v české, respektive středoevropské společnosti, k nimž došlo mezi léty 1989 a 2009.

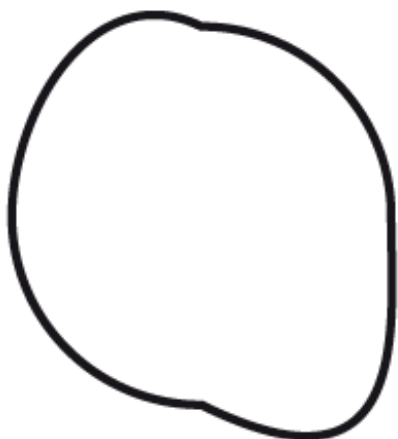
Sedm kurátorů – Michal Koleček, Martina Pachmanová, Anetta Mona Chiša, Vladimír Beskid, Karel Císař, Marie Polášková a Tomáš Pospiszyl – si ve svých projektech kladou otázku, zda lze pomocí umění a teorie reálně utvářet kulturně-sociální a politický prostor. Pro většinu dnešních umělců jsou nezbytností angažovanost a kritické zkoumání reality. Současnost umělcům umožňuje přistupovat k výtvarným tématům nikoli jen tím, že zpracují „formy a předměty“, ale také tím, že proniknou do systému, převezmou nástroje daného systému, „formátu“ (šíření informací, politika, gender...); na základě estetických a sociálních daností pak umělci vytvářejí jakési „transformační ideogramy“.

Nicolas Bourriaud ve své knize Postprodukce klade současnému umělci otázky typu „jak číst svět?“, „jakými nástroji lze porozumět světu?“ „jak kritizovat svět?“. Nic nelze účinně kritizovat – a ostatně ani pochopit – zvenčí. Abychom mohli přistoupit ke kritice věci, případně podniknout pokus o její změnu, musíme nejprve poznat, napodobit, zpracovat, v mnoha případech zcela převzít její formát. „Napodobování či přebírání těchto formátů (neboli systémových forem) mívá v pojetí umělců často charakter subverze, což je metoda účinnější než diskurz „frontálního odporu.“ Vždyť jak řekl Jacques Lacan, opravdová kritika je kritika existující skutečností právě prostřednictvím jí samé“.¹

Projekt Formáty transformace 89–09 by měl ukázat, nakolik jsou pojmy jako kritika, subverze, ironie, odpor, odmítání... obsaženy v uměleckých postojích a projevech posledního dvacetiletí. Dochází ve vztahu umění-společnost k progresivní transformaci? Má umění významnější dopad na chod společnosti? Nebo jsou umění a realita „mimoběžné“ a jejich vzájemné ovlivňování je pouze relativní?

Zejména v postkomunistickém středoevropském prostoru (jde nám zejména o bývalé Česko-Slovensko) jsou modely vybudované na těchto úvahách velmi nestabilní – popis této definiční nejistoty je jedním ze základních témat projektu.

¹ Nicolas Bourriaud, Postprodukce. Tranzit 2005

Vystavující umělci

Jesper Alvaer & Isabela Grosseová, Zbyněk Baladrán & Jiří Skála, Blažej Baláž, Erik Binder, Erika Bornová, Jiří Černický, Anna Daučíková, Milena Dopitová, Dora Dutková, Tomáš Džadoň, Pavlína Fichta Čierna, Eva Filová, Sylvy Francová, Viktor Frešo, Matej Gavula (XYZ), Jitka Géringová, Daniel Hanzlík, Pavel Humhal, Anetta Mona Chiša, Radek Jandera, Tereza Kabůrková, Markéta Kinterová, Barbora Klímová & Filip Cenek, Lenka Klodová, Martin Kolář, Zdena Kolečková, Pavel Kopřiva, Eva Kořátková, Alena Kotzmannová, Martin Kuriš, Marek Kvetan, Ján Mančuška, Svätopluk Mikyta (XYZ), Silvie Milková, Michal Moravčík, Tamara Moyzes, Eva Mrázíková, Martin Mrázik, Pavel Mrkus, Radka Müllerová, Ilona Németh, Jan Řezáč, Miroslav Rovenský, Nóra Ružičková, Sláva Sobotovičová, Věra Stuchelová, Jiří Surůvka, Blanka Svatošová, Kateřina Šerá, Erik Šille (Otex a Owad), Michaela Thelenová, Milan Tittel (XYZ), Lucia Tkáčová, Markéta Váradiová, Tereza P. Velíková, Kateřina Vincourová, Robert Vlasák, Mirek Vodrážka, Jana Želibská, skupina Matky a otcové, Pode Bal, Kamera skura, Rafani, Billboart Gallery.

Koncepce projektu

František Kowolowski

Kurátoři jednotlivých sekcí

Vladimír Beskid – Od politického k veřejnému prostoru

Karel Císař – Velké zrcadlo

Michal Koleček – Paralelní historie

Anetta Mona Chiša – Kapitalistický komunizmus

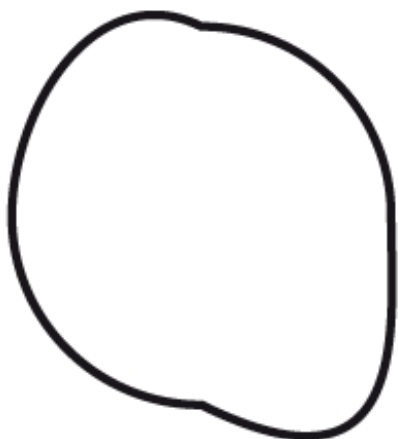
Martina Pachmanová – Za sametovou oponou: těla, jazyky, instituce

Marie Polášková – Soukromá sbírka

Tomáš Pospiszyl – Inventury

Výstavu zaštilili

Václav Havel, bývalý prezident České a Slovenské federativní republiky a České republiky, a Roman Onderka, primátor Statutárního města Brna

Výstavu podpořili

Ministerstvo kultury ČR, Jihomoravský kraj, Mezinárodní visehradský fond a Fakulta umění a designu, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Mediální partneři: A2, Art+Antiques, artalk.cz, Artyčok.TV, Ateliér, Flash Art, MF Dnes, Student Agency, Metropolis, ČRo Brno, ČRo Vltava.

Partneři výstavy: Art Consulting, Brno Art Fair, CEICA, euroAWK, Hezká kuchyň, TSB, FaVu VUT v Brně, Brněnské kulturní centrum

Zahájení výstavy

17. 11. 2009, Dům umění

11 h tisková konference k rekonstrukci Domu umění a k výstavě Formáty transformace 89–09

18 h slavnostní otevření zrekonstruované budovy Domu umění na Malinovského náměstí,

18.30 vernisáž výstavy Formáty transformace 89–09

Kulaté stoly

17. 11. 2009 v 15 h, Dům umění

Od politického k veřejnému prostoru. Vladimír Beskid, za účasti všech kurátorů

19. 11. 2009 v 18 h, Dům umění

Kapitalistický komunismus. Anetta Mona Chisa

26. 11. 2009 v 18 h, Dům umění

Velké zrcadlo. Karel Císař

27. 11. 2009 v 16 h, Brněnské výstaviště – Brno Art Fair

Formáty transformace 89–09. Kurátorský pohled na českou a slovenskou identitu posledních 20 let

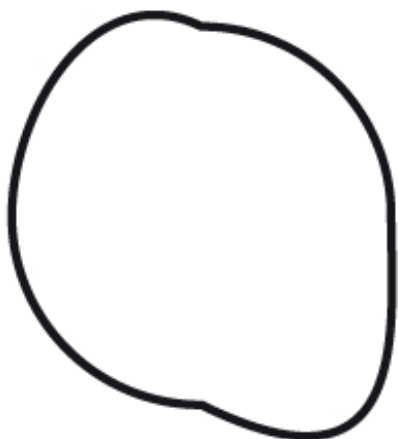
3. 12. 2009 v 18 h, Dům umění

Spoluúčast jako intersubjektivní zkušenost Otevření, zjevení a proměny Kateřiny Šedé. Host Lenka Klodová (performance). Marie Polášková

10. 12. 2009 v 18 h, Dům umění

Paralelní historie. Michal Koleček

Dům umění města Brna / Dům umění / Dům pánů z Kunštátu / Galerie G99 / www.dum-umeni.cz
úterý–neděle 10–18 h / ve čtvrtek do 21 h / ve středu vstup volný

17. 12. 2009 v 18 h, Dům umění
Inventory. Tomáš Pospiszyl

7. 1. 2009 v 18 h, Dům umění
Soukromí jako symptomatická sbírka. Tereza Janečková a Pavlína Míčová. Host Radim Labuda.
Marie Polášková

14. 1. 2009 v 18 h, Dům umění
Za sametovou oponou: těla, jazyky, instituce. Martina Pachmanová

Festival performance AKT. 4

4. a 5. 12. 2009, Dům umění a Dům pánů z Kunštátu
Festival bude prezentovat různé formy performance ve středoevropském kontextu. Setkání
AKT. 4 se zúčastní umělci z Čech, Maďarska, Polska a Slovenska. Kurátorem festivalu je
František Kowolowski.

Reality Boulevard

11. 1. 2010 v 19 h, Dům umění
Divadelně-taneční projekt ProART ze života rudých a mediálních hvězd minulosti i dneška...
Rudé hvězdy padají vzhůru. Autor projektu, choreografie, režie: Martin Dvořák

Výstava Formáty transformace 89–09 probíhá ve všech prostorách Domu umění města Brna, tedy
v Domě umění na Malinovského nám. 2 a v Domě pánů z Kunštátu a v Galerii G99 na Dominikánské 9.
Otevřeno úterý–neděle od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek do 21 hodin
Vstupné 50 Kč, zlevněné 25 Kč, vstupné pro obě budovy 80 Kč, zlevněné 40 Kč
Každou středu volný vstup, volný vstup pro členy Spolku přátel Domu umění města Brna

Informace o výstavě Formáty transformace 89–09

František Kowolowski, +420 736 485 367, kowo@dum-umeni.cz

Informace o rekonstrukci Domu umění

Rostislav Koryčánek, +420 736 485 370, korycanek@dum-umeni.cz

Podklady pro média (texty, fotografie)

Barbora Antonová, +420 731 506 376, antonova@dum-umeni.cz

**Dům umění města Brna / Dům umění / Dům pánů z Kunštátu / Galerie G99 / www.dum-umeni.cz
úterý–neděle 10–18 h / ve čtvrtek do 21 h / ve středu vstup volný**